

Nr 1068

Av herr **Lundberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 25,
med förslag till lag om ändring i föräldrabalken, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 25 med förslag till lag om ändring i föräldrabalken, m. m. föreslås att myndighetsåldern sänks från 21 till 20 år. Likaså föreslås erforderliga ändringar i de lagar som berörs av en sådan ändring.

Med den grundsyn på ungdomens allmänna mognad som följt med en förbättrad utbildning och ungdomens ökade intresse och engagemang i samhällsarbetet har en sänkning av myndighetsåldern länge varit aktuell. Då en sänkning av myndighetsåldern har ett starkt och nödvändigt samband med en i annat sammanhang aktualiserad fråga om en sänkning av rösträttsåldern till 18 år och denna reform i en snar framtid blir aktuell, måste myndighets- och rösträttsåldern anpassas till varandra.

Hela utformningen av förmyndarlagstiftningen är föräldrad och är föremål för utredning. De som praktiskt kommit i beröring med denna lagstiftning har nog ett starkt intryck av att inte minst den höga myndighetsåldern av 21 år icke tagit hänsyn till den tidigare mognad dagens ungdom kan uppvisa, inte heller till att giftermålsåldern sänks och familjebildning sker vid 17 à 18 års ålder i ökad utsträckning eller till att unga familjer får uppleva att de själva, liksom deras barn, står under förmyndare. Likaså har vi förändrat ungdomens skyldigheter gentemot samhället, exempelvis militärtjänsten m. m. Allt detta medför att samhället bör beakta och tillmötesgå ungdomens berättigade krav och vilja till medverkan i samhällsarbetet och ge dem möjligheter att ta ansvar och påverka samhälls skeendet. En sänkt rösträttsålder till 18 år har vid årets riksdag diskuterats och måste väl inom den närmaste tiden komma att genomföras.

Att inför detta aktuella läge genomföra en sänkning av myndighetsåldern till 20 år kan varken vara lämpligt eller försvarligt. Myndighets- och rösträttsåldern är oskiljaktiga och måste på lämpligt sätt anpassas till varandra.

Då riksdagen vid årets ställningstagande till en sänkt rösträttsålder — 18 år — visade ett starkt intresse för en sådan reform och ungdomens berättigade krav på en sänkt rösträttsålder och möjligheter att direkt kunna påverka samhällsutvecklingen är stark, kan man förutsätta att en anpassning av myndighetsåldern till en kommande ytterligare sänkning av rösträttsåldern till 18 år ligger så nära i tiden, att riksdagen i fråga om proposition nr 25

bör vidtaga den justering av åldersgränsen som är nödvändig för en samordning. Detta kan ske genom att vid behandlingen av de föreslagna lagändringarna riksdagen beslutar att åldersgränsen sänks till 18 år i stället för till 20 år och att de lagparagrafer som därmed blir överflödiga utgår.

Med hänvisning till vad ovan anförts och vad i övrigt förekommit i diskussionen om rösträtts- och myndighetsåldern hemställes,

att riksdagen måtte besluta

att myndighetsåldern från den 1 juli 1969 sänkes till 18 år samt att i Kungl. Maj:ts förslag till ändring av föräldrabalkens 4 kap. 5 och 10 §§, 6 kap. 1 och 12 §§, 9 kap. 1 §, 10 kap. 1 § åldersgränsen *tjugo* år utgår och ersättes med *arton* år samt att 9 kap. 2 och 3 a §§ utgår,

att i den föreslagna lydelsen till giftermålsbalkens 2 kap. 2 § åldersgränsen ändras till *arton* år,

att den föreslagna åldersgränsen i ärvdabalkens 9 kap. 1 § ändras till *arton* år,

att i den föreslagna ändringen av 5 § lagen om avbrytande av havandeskap *tjugo* år utbytes mot *arton*,

att i 3 kap. 18 § lagen om allmän försäkring föreslagna *tjugo* år utbytes mot *arton*,

att i den föreslagna ändringen av brottsbalkens 6 kap. 4, 7 och 8 §§ åldersgränsen *tjugo* år ersättes med *arton* år,

att i 8 och 9 §§ lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare åldersgränserna *tjuogoett* och *tjugo* ändrats till *arton*,

att i den föreslagna ändringen av barnavårdslagens 25, 27, 28, 32, 42 och 67 §§ åldersgränsen ändras till *arton*,

att i 1, 5 och 6 §§ lagen om åtgärder vid samhällsfarlig asocialitet föreskriften *tjugo* år ersätts med *arton* år,

att i 12 § lagen om verkställighet av bötesstraff åldersgränsen *tjugo* år utbytes mot *arton* år,

att i skollagen av den 6 juni 1962 åldersgränsen *tjugo* år utbytes mot *arton* år,

att i 5 kap. 2 § rättegångsbalken *tjugo* år utbytes mot *arton* år,

att i 28 § lagen om nykterhetsvård föreslagna *tjugo* år utbytes mot *arton* år,

att i 5 § religionsfrihetslagen *tjugo* år utbytes mot *arton* år,

att i 18—20 §§ rusdrycksförsäljningsförordningen föreslagna *tjugo* år utbytes mot *arton* år,

att i 28 § förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt *tjugo* år utbytes mot *arton* år,

att i 8 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt *tjugo* år utbytes mot *arton* år, samt att samtliga föreslagna ändringar skall träda i kraft den 1 juli 1969.

Stockholm den 24 mars 1969

John Lundberg (s)